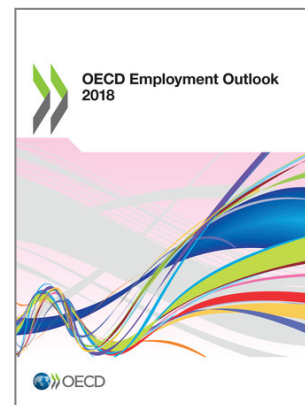

OECD *Multilingual Summaries* OECD Employment Outlook 2018

Summary in Danish

Read the full book on: [10.1787/empl_outlook-2018-en](https://doi.org/10.1787/empl_outlook-2018-en)

OECD: Udsigterne for beskæftigelsen 2018

Sammendrag på dansk

Stigningen i lønningerne er fortsat afdæmpet trods faldende ledighed

Den globale finansielle krise fortsætter med at sætte sit aftryk på jobkvaliteten og rummeligheden på arbejdsmarkedet. Alligevel er beskæftigelsen historisk høj i de fleste OECD-lande, og de gennemsnitlige ledighedstal er tilbage på niveauet fra før krisen. På trods heraf ligger den nominelle lønstigning signifikant lavere, end den var før krisen for sammenlignelige arbejdsløshedsniveauer, og Phillips-kurvens nedadgående tendens – forholdet mellem arbejdsløshed og lønstigning – er fortsat under opsvinget. I kølvandet af den store recession fulgte lave inflationsforventninger og en vigende produktion, som ikke er kommet op på fuld styrke endnu, hvilket har bidraget til dette skift. Lavt betalte job har været en anden vigtig faktor. Især har der fundet en væsentlig forværring sted i deltidsansattes indtjening i forhold til fuldtidsansattes indtjening, hvilket hænger sammen med stigningen i den ufrivillige deltidsbeskæftigelse i en række lande. Derudover har de forholdsvis lave lønninger for arbejdstagere, der har oplevet arbejdsløshedsperioder på det seneste, kombineret med fortsat høje ledighedstal i nogle lande, presset antallet af lavtlønnede arbejdstagere i vejret, hvilket har medvirket til en mindre gennemsnitlig lønstigning.

Fald i lønandelene afspejler delvis fremkomsten af "superstar"-virksomheder

Væksten i medianlønnen i faste priser i de fleste lande har ikke kunnet holde trit med væksten i arbejdsproduktiviteten i de seneste to årtier, hvilket til dels afspejler fald i den andel af merværdien, der går til arbejdskraft – nemlig lønandelen. Det teknologiske fremskridt i de sektorer, der producerer udstyr og varer, og udvidelsen af de globale værdikæder, har reduceret lønandelene i virksomheder og har forøget andelen af merværdi for virksomheder med lavere lønandele. Desuden synes den teknologiske udviklings dæmpende virkning på lønandelen at være særligt stor i lande og industrier med en høj andel af lavtuddannede og stærkt rutineprægede job. Lande med faldende lønandele har både oplevet et fald i lønandelen i teknologisk avancerede virksomheder og en omfordeling af markedsandele til fordel for teknologisk avancerede virksomheder (de såkaldte "superstar"-virksomheder) med lave lønandele. Faldet i lønandelen i teknologisk avancerede virksomheder afspejler den forstærkede "kreative destruktionsproces", som følger af den teknologiske dynamik hos nye markedsdeltagere med lavere lønandele, mere end at det er resultatet af konkurrencebegrænsende kræfter. Disse resultater viser, at den måde, hvorpå man hjælper arbejdstagerne med at få det bedste ud af det fortsatte teknologiske fremskridt, er at forbedre deres færdigheder effektivt. Det er derfor afgørende, at landene udvikler undervisnings- og uddannelses tjenester af høj kvalitet og tilbyder tilgængelige uddannelsesmuligheder, samtidig med at der udvikles systemer, der kan foregribe de fremtidige kvalifikationskrav.

Institutioner for kollektive overenskomstforhandlinger spiller en central rolle for arbejdsmarkedets effektivitet

Løn- og arbejdsvilkårene for én ud af tre arbejdsgivere i OECD er reguleret ved en kollektiv overenskomst. Overenskomstforhandlingsordninger, der koordinerer lønninger på tværs af sektorer, synes at være kædet sammen med lavere lønforskelle og bedre beskæftigelsesresultater, også for udsatte grupper. Koordinering af lønninger øger solidariteten mellem arbejdstagerne i forskellige sektorer og er med til at sikre, at kollektive overenskomstforhandlinger sikrer større beskæftigelse ved at tage højde for makroøkonomiske forhold. I centraliserede systemer kan lavere ulighed og højere beskæftigelse imidlertid ske på bekostning af lavere produktivitetsvækst. Erfaringerne fra flere lande viser, at det kan være vigtigt at give arbejdsgiver- og medarbejderrepræsentanter i virksomheden tilstrækkeligt råderum til at forbedre eller justere overenskomster på sektorniveau, således at forholdene i virksomheden tages i betragtning ("organiseret decentralisering"). Generelt er koordinering og organiseret decentralisering med bredt funderede arbejdsmarkedsparter med til at sikre bedre resultater på arbejdsmarkedet ved at kombinere en god grad af rummelighed og fleksibilitet. Ligeledes er social dialog på arbejdspladsen og et arbejdsmiljø af høj kvalitet indbyrdes forbundne.

Arbejdsmarkedsordninger hjælper arbejdstagere, som mister deres job af økonomiske årsager

Denne "kreative destruktionsproces", der ligger til grund for økonomisk vækst og stigende levestandard, bevirker, at mange arbejdstagere hvert år mister deres job på grund af de ændrede økonomiske rammebetingelser, og mange af disse arbejdstagere oplever betydelige indkomsttab og andre afsavn. Udgangspunktet for forbedring af genbeskæftigelsesudsigterne og indkomstsikkerheden for de arbejdstagere, der er blevet afskediget, er at gøre yderligere fremskridt mod at udvikle effektive nationale aktiveringsstrategier, der tager fat om de hindringer, som denne gruppe stilles over for og deres særlige fortrin, når de søger nyt job. To af de vigtigste forskelle mellem arbejdstagere, der mister deres job af økonomiske årsager, og andre jobsøgende, er det større råderum for proaktive foranstaltninger, der begynder i opsigelsesperioden, før afskedigelsen finder sted, og det store bidrag, som arbejdsgiverne kan yde for at fremme en vellykket mobilitet for arbejdstagerne, ideelt set i tæt samarbejde med fagforeninger og arbejdsmarkedsmyndigheder. Et vigtigt spørgsmål, der rejser sig omkring indkomststøtte, er, hvordan, om overhovedet, arbejdstagere, der genansættes til en betydeligt lavere løn, bør kompenseres for deres tab af købekraft. Betingelserne for adgang til arbejdsløshedsunderstøttelse under hele ledighedsperioden spiller ligeledes en afgørende rolle.

De fleste jobsøgende modtager ikke arbejdsløshedsunderstøttelse

Diskussioner af arbejdsmarkedsvirkningerne af arbejdsløshedsunderstøttelse går ud fra, at jobsøgende har let adgang til sådanne overførselsindkomster. Adgang til arbejdsløshedsunderstøttelse er et afgørende element i en inkluderende arbejdsmarkedspolitik, der beskytter arbejdstagerne og ikke job. Men færre én ud af tre jobsøgende modtager imidlertid arbejdsløshedsunderstøttelse i gennemsnit i hele OECD, og den langsigtede nedadgående tendens for arbejdsløshedsunderstøttelse er fortsat i mange lande efter den finansielle og økonomiske krise. Årsagerne til dette fald i dækningen giver en indikation af, om dette kunne udgøre et politisk problem, og hvilke foranstaltninger der kunne være egnede til at bevare adgangen til understøttelse på ønskede niveauer. Siden begyndelsen af krisen har ændringer i de jobsøgendes karakteristika, som f.eks. migrationsstrømme eller væsentlige ændringer i andelen af langtidsledige, været vigtige drivkræfter for tendenserne i dækningen. Men en del af den seneste tids voksende kløft i dækningerne, det såkaldte "dækningsgab", kan klart tilskrives politiske reformer til bekæmpelse af overgenerøse arbejdsløshedsunderstøttelser enten i en bestræbelse på at gennemføre finanspolitiske stramninger eller for at reducere faktorer, der kan mindske lediges motivation for at søge arbejde.

Hvorfor stiger forskellene i lønindkomster mellem kønnene over arbejdslivet?

Selv om forskellen i de gennemsnitlige årlige lønninger mellem mænd og kvinder er indsnævret væsentligt, var kvinders årlige arbejdsindkomst i 2015 fortsat 39 % lavere i gennemsnit end for mænd. Sammenlignelige skøn for de kønsbestemte forskelle i arbejdsindkomsten over livscyklussen viser, at de største forskelle genereres i første halvdel af karrieren. Det færre antal jobskift, som kvinder har i de tidlige faser af deres arbejdsliv og virkningen af fødsler og børnepasning på mødrenes deltagelse på arbejdsmarkedet, har en langvarig effekt på kvinders karriere, og derfor på den måde, som kønsforskellene udvikler sig på over arbejdslivet. Deltidsarbejde spiller en mindre entydig rolle, da det på den ene side kan forhindre en tilbagetrækning fra arbejdsstyrken, men på den anden side også kan udgøre en karrierefælde for kvinder. Den relative betydning af hver dimension af forskellene i mænds og kvinders arbejdsindkomst – kønsforskelle i beskæftigelsesfrekvenserne, arbejdstid og timelønninger – anviser værdifulde retningslinjer på politiske tiltag. Familiepolitikker, foranstaltninger til fremme af adfærdsændringer blandt både mænd og kvinder, samt tiltag til fremme af ændringer på arbejdspladsen, f.eks. både fædres og mødres øgede brug af deltidsarbejde og fleksible arbejdstidsordninger, kan spille en central rolle, når kvinder skal navigere succesfuldt rundt i den afgørende barselsfase af deres karrierer, bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet og opnå de samme karrieremuligheder som mænd.

© OECD

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2018), *OECD Employment Outlook 2018*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/empl_outlook-2018-en